

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Het werk van de VPSG	
- Visie en missie	3
- Op de drempel naar 25 jaar	3
- Column: Laten we elkaar verhalen vertellen	5
- Hulp bij de verwerking van seksueel geweld	6
- Netwerken en vertegenwoordigingen	9
- Projecten: inleiding	9
- Project 'Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit'	10
- Project 'Present in Mokum'	13
2. Bestuur, medewerkers en organisatie	16
3. Financiën	18
- Begroting 2010	18
- Resultaten en balans 2009	19
- Financiële verantwoording Project 'Dwars-liggen'	21
- Financiële verantwoording Project 'Present in Mokum'	22
- Fondswerving en financiën: toelichting	23
4. Comité van aanbeveling	25

Voorwoord

1. Het werk van de VPSG

Visie en missie

De stichting VPSG is een kenniscentrum op het gebied van seksueel geweld in relatie tot zingeving en godsdienst. Ieder kan er terecht met vragen rond vormen van relationeel geweld. Daarbij is de VPSG als oecumenische stichting gespecialiseerd in het leggen van verbanden tussen seksueel geweldtrauma's en godsdienst- of zingevingtrauma's. Hiermee richt de VPSG zich op een element dat vaak ontbreekt in de reguliere hulpverlening.

De VPSG is er voor ieder die hulp nodig heeft bij de verwerking van seksueel geweld, persoonlijk of indirect ervaren. Het oecumenische karakter biedt uitdrukkelijk openheid naar een breed spectrum van cliënten, binnen of buiten de kerken.

Naast begeleiding van cliënten biedt de VPSG voorlichting, scholing, training en ondersteuning aan professionals en vrijwilligerskader.

In de eerste plaats biedt de VPSG training en scholing aan professionals en vrijwilligers in de verschillende kerken om hen te helpen de problematiek van seksueel geweld in samenhang met geloofsvraagstukken in de kerken aan de orde te stellen en adequate ondersteuning te bieden aan slachtoffers. In de tweede plaats biedt de VPSG aan seculiere hulpverleners haar kennis en inzicht in de geloof- of zingevingcomponent binnen trauma's ontstaan door seksueel geweld.

Onder de noemer *Praat erover!* wil de VPSG openheid over seksueel geweld bevorderen, het zwijgen van betrokkenen en omstanders doorbreken en adequate hulpverlening voor slachtoffers bieden.

Het werkterrein van de VPSG beslaat in principe de provincie Noord-Holland.

Op de drempel naar 25 jaar

In 2010 bestaat de VPSG 25 jaar. Terugkijkend zijn we er dankbaar voor dat er in 1985 vrouwen waren die durfden te vertellen over ervaringen van seksueel geweld én dat er vrouwen waren die durfden te luisteren naar die verhalen. Verhalen over misbruik door vaders, andere familieleden, pastores en andere bekenden. Verhalen over angst, eenzaamheid, loyaliteitsconflicten, verraad, schuld en schaamte en geloofsconflict. Het vraagt moed om te vertellen én het vraagt moed om te luisteren. Vanuit die houding en vanwege de boosheid over onrechtvaardigheid

jegens vrouwen ontstond de wil om iets te doen: de (voorloopster van de) VPSG werd geboren.

En nu, 25 jaar later, is er veel veranderd?

Gebleven is de moed waarmee vrouwen en de laatste jaren ook mannen hun verhaal vertellen. Ook gebleven is de kundigheid, de gave om te kunnen luisteren, te kunnen zwijgen en te kunnen spreken wanneer de tijd daar rijp voor is. Iemand noemde *bezieling, daadkracht, vertrouwen en veiligheid* als de woorden die bij haar opkomen als ze denkt aan de VPSG. Daar is in 25 jaar niet op beknibbeld!

En ook nog steeds zijn we bezig om voorlichting en scholing te geven. De vorm is veranderd; we hebben het nu over projecten en bakenen het onderwerp, de doelgroep en de tijdsinvestering duidelijker af. Maar nog steeds is het achterliggende doel dat meer mensen weet hebben van seksueel geweld, meer alert zijn op signalen en er beter over kunnen praten. En nog steeds richten we ons in eerste instantie op mensen in geloofsgemeenschappen.

In dit jaarverslag doen we u een verslag van onze activiteiten.

Column - Laten we elkaar verhalen blijven vertellen

Aan het eind van de lange gang op een benedenverdieping aan de Nieuwe Groenmarkt 8 kan men de ruimte van de VPSG vinden. Er is een kamer van binnenkomst, het hart van de VPSG waarin hard gewerkt wordt en iedereen welkom wordt geheten, en er zijn twee spreekkamers. In deze ruimtes komen mensen op verhaal. Hier kunnen zij vertellen wat zij zo lang bij zich hebben gehouden. En ik als pastoraal counselor wil naar die verhalen luisteren, omdat ik niet kan aanvaarden dat kinderen, vrouwen en mannen hier op aarde iets door anderen wordt aangedaan waar zij over moeten zwijgen. Ik ga steeds meer beseffen hoe moedig het is als mensen op zoek gaan naar een luisterend oor en die eerste stap durven nemen om bij de VPSG aan te kloppen op zoek naar een veilige plaats. In die eerste gesprekken die wij dan samen hebben vragen mensen aan mij of ik hun verschrikkelijke verhaal wel wil aanhoren. Ik kan alleen maar antwoorden met: “Ja, ik vind het heel erg wat jou is aangedaan, maar ik wil luisteren.” Zo gaan we samen de drempel over en dan komen de verhalen, want verhalen willen steeds weer opnieuw verteld worden. Ik kan die drempel over gaan omdat ik weet, dat wij als collega's van de VPSG elkaar dragen en samen mensen een hartelijke plaats willen bieden en met hen op zoek willen gaan naar zingeving en een begaanbare weg door het leven.

Maddy de Bruin, pastoraal counselor VPSG

Hulp bij de verwerking van seksueel geweld

Seksueel geweld kent vele vormen en vele gezichten. Voor ieder individu is het een last die soms af en toe en soms langdurig gedragen wordt. Voor onze pastorale counselors betekent het bij ieder nieuw contact weer langzaam het verhaal tevoorschijn horen. Soms is een eerste verhaal een onstuitbare stroom van angst, pijn en eenzaamheid en wordt het verhaal later ingekleurd met dieper gaande emoties van vernedering en onteigening.

Soms zijn de eerste contacten stil en zwijgzaam en wordt elk woord gewogen op de mogelijkheid om het uit te spreken. Elk verhaal is anders. Elke vrouw, elke man is anders. Wat allen drijft is de wil om het verhaal te delen en er niet langer alleen mee te blijven.

In 2009 kwamen 10 mensen voor het eerst bij ons over de drempel. De twee meest gebruikte ingangen zijn de verwijzing door een pastor of het vinden van de VPSG via (de website op) internet.

In totaal waren er in 2009 38 hulpvragers met wie we regelmatig contact hadden: 36 vrouwen en twee mannen. De meeste gesprekken vinden plaats in de spreekkamers in Haarlem. Daarnaast is er contact via telefoon en e-mail.

De gesprekken werden merendeels gevoerd door de pastorale counselors Marthe Link en Margrietha Reinders. Deze laatste is in 2009 gestopt met haar werk bij de VPSG. Maddy de Bruin heeft haar werk overgenomen. Met zes verschillende personen hadden we een incidenteel (een tot drie maal) contact.

Omdat we in alle gemeentegidsen in Noord-Holland staan in de rubriek hulporganisaties worden we nogal eens gebeld voor andersoortige problematiek. Vaak kunnen we de bellers aan een goed adres en telefoonnummer helpen.

In de loop van het jaar werden zes contacten afgesloten. Vaak nemen wij dan nog wel een of twee keer contact op om te horen hoe het gaat.

PASTORALE GESPREKKEN IN KAART GEBRACHT

Jaar	in Haarlem of elders	per telefoon of e-mail	Totaal	Aantal pastoranten	Vrouw/Man
2009	244	238	482	38	36/2
2008	283	267	550	41	39/2
2007	289	363	652	38	35/3
2006	411	233	644	35	31/4
2005	268	157	425	27	24/3
2004	264	171	435	30	28/2
2003	316	173	489	32	31/1
2002	420	172	592	35	
2001	414	108	522	31	
2000	287	65	352	30	
1999	236	52	288	32	

De verdeling in leeftijdscategorieën ziet er als volgt uit:

Leeftijd	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
< 35	4	4	7	2	1	5	5	7	6	6	8
35-45	10	11	7	8	5	7	10	7	10	11	10
45-55	11	13	16	14	15	10	9	9	5	5	5
55-65	10	9	4	8	1	3	2	3	6	4	4
65-75	2	2	2	1	2	2	3	6	4	3	4
> 75	1	2	2	2	3	3	3	3	-	1	1
Totaal	38	41	38	35	27	30	32	35	31	30	32

Oecumenisch werken is vanaf het ontstaan van de VPSG een belangrijk uitgangspunt geweest. Het feit dat wij oog hebben voor zingevingvragen (breed geformuleerd) of geloofsdilemma's is vaak de reden voor mensen om naar de VPSG te komen.

	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003
Rooms-katholieke Kerk	14	12	7	10	9	7	12
Protestantse Kerk in Nederland	10	15	14	9	10	19	14
Oud-/Vrijgemaakt/ Christelijk Gereformeerd	3	3	4	2	1	1	1
Niet (meer) kerkelijk gebonden	4	4	7	6	3	2	4
Overig	7	7	6	8	4	1	1

Bij de categorie ‘overig’ zijn de meeste mensen betrokken bij een Evangelische groep of Pinkstergemeente. Ook hadden we voor het eerst een Moslima die bij ons aanklopte voor hulp.

Van de 38 mensen in 2008 komen er 28 uit de provincie Noord-Holland, ons primaire werkgebied. De overige tien komen uit het hele land, tot aan het buitenland (Frankrijk) toe. E-mail en/of telefoon maakt contact dan toch mogelijk. Soms is het midden van het land de ontmoetingsplek en voor anderen is de lange reis geen belemmering om te komen.

Naast de betrokkenheid bij elk individu worden de counselors ook gevraagd voor advies en overleg met hulpverleners zoals psychiaters, psychologen en maatschappelijk werkers. Ook worden soms gesprekken gevoerd met familieleden.

De VPSG diende, met succes, namens een hulpvraagster een klacht in bij een beroepsvereniging tegen een alternatief therapeut wegens grensoverschrijdend gedrag.

Een aantal keren werd telefonisch advies gegeven aan een pastor die in zijn/haar gemeente te maken had met seksueel misbruik. Het gaat dan altijd om lastige situaties waarin het kan helpen om als buitenstaander die weet heeft van de patronen de goede vragen te stellen en dilemma's te verhelderen.

Zowel Margrietha Reinders als Jeannette Deenik-Moolhuizen gingen voor in het middaggebed in de Grote Kerk in Haarlem. Als pastores van de VPSG leidden zij dit korte moment van bezinning in de drukte van de stad.

Verder hielpen we een aantal HAVO-scholieren aan antwoorden op vragen die zij hadden over seksueel geweld voor een literatuurwerkstuk over de boeken van Renate Dorrestein.

Netwerken en vertegenwoordigingen

Binnen de mogelijkheden van tijd en energie proberen we in te gaan op allerlei uitnodigingen ter versteviging van het netwerk.

Marthe Link en Gezien van der Leest bezochten het afscheid van voormalig VPSG-coördinator Anneke Abma als maatschappelijk werkende van Stem in de Stad. Marthe Link en Jeannette Deenik-Moolhuizen waren aanwezig bij het afscheid van ds. Hanneke van der Sluis van de penitentiaire inrichting in Zaandam. Met haar werkten we samen bij pastoraat aan gedetineerde vrouwen.

We waren aanwezig met een informatie- en gesprekskraam bij de viering van 8 maart, Internationale Vrouwendag, in Alkmaar.

Maddy de Bruin is onze vertegenwoordigster in de VSK (Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling), een platform van zelfhulp- en belangenorganisaties betreffende seksueel geweld. Zij bezoekt de platformbijeenkomsten en brengt daar onze specifieke invalshoek in.

Marthe Link is al heel lang vanuit haar expertise als pastoraal counselor lid van de klachtencommissie van de Sint Josephstichting der Zusters Ursulinen van Bergen.

Jeannette Deenik-Moolhuizen hield een lezing over Geweld in de samenleving voor de Vrijzinnig Hervormden in Koog aan de Zaan. Ook bezocht zij in Alphen aan de Rijn een bijeenkomst over huiselijk geweld, georganiseerd door de Soroptimisten.

Projecten: inleiding

Voorlichting, training en scholing is nu voornamelijk ondergebracht in projecten. In 2009 werkten we in twee projecten, namelijk 'Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit' en 'Present in Mokum'. Beide projecten hebben hun eigen aandachtsveld en doelgroep. Voor beiden geldt dat we steeds ons specifieke aanbod 'seksueel geweld in relatie tot zingeving en godsdienst' inbrengen.

Deze projecten werden mogelijk gemaakt door bijdragen van een aantal organisaties en fondsen. Hierdoor lag er een stevige basis onder alle activiteiten. Op de pagina's 21 en 22 zijn de begroting en de resultaten van de projecten te zien.

Project ‘Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit’

In 2009 organiseerden we een aantal bijeenkomsten waarin de thema's van het project aan bod kwamen: doorbreken van het taboe over het spreken over seksualiteit en lichamelijkeheid, het vinden van taal/woorden voor het spreken over seksualiteit, opvoeden in en groeien naar ‘heilzame’ seksualiteit, seksueel geweld en de gevolgen, en de uitdaging en kansen voor kerken in het spreken over seksualiteit en seksueel geweld.

In januari gaven we een training aan pastores en kerkelijke vrijwilligers over bovenstaande thema's. Er werden naar aanleiding van de training artikelen geschreven door de deelnemers en aan alle pastores uit de regio liturgietips gestuurd. Een van de deelnemende pastores hield een kerkdienst over het thema.

Ook lieten we ons scholen door deel te nemen aan het Congres ‘Seks over de Grens’ georganiseerd door Movisie en de Rutgers Nisso Groep. We woonden workshops bij over seksualisering van de samenleving, het taboe op seksueel misbruik van mannen, en religie en seksueel geweld. In de workshops en de wandelgangen konden we informatie kwijt over ons project en het werk van de VPSG.

In februari gaven we een training over heilzame en onheilzame seksualiteit aan geestelijk verzorgers in het werkveld ouderenzorg in Amsterdam.

Duidelijk was dat veel van deze pastores in het pastoraat te maken hebben met ouderen (meest vrouwen) die onverwerkte ervaringen hebben op het gebied van seksualiteit en seksueel geweld. Er kwam een goed gesprek op gang over het belang van het zicht hebben op de eigen ervaringen en het opvangen van de signalen van de gesprekspartner. Ook het belang van zorgvuldigheid ten aanzien van de taal werd uitgebreid besproken. In reactie op een verzoek om nascholing bereiden we een aanbod voor over het thema ‘Omgaan met seksualiteit en seksueel geweld in het pastoraat’ voor pastores en geestelijk verzorgers.

In maart boden we in het kader van de viering van Internationale Vrouwendag in Alkmaar een workshop aan gericht op verschillende generaties vrouwen. Doel was om met elkaar in gesprek te gaan over seksualiteit en lichamelijkeheid aan de hand van het motto: Wat je altijd al wilde vragen... Helaas bleek er toch te weinig belangstelling om de workshop door te laten gaan. In onze informatiekraam voerden we veel individuele gesprekken.

In het kader van een training voor vrijwilligers in het pastoraat organiseerden we in samenwerking met de predikanten van Nieuw-Vennep

een open avond over seksueel geweld, omgaan met seksualiteit en geloof. Theatergroep 'De Zaak in Beweging' speelde het stuk 'Wees Moedig!'; dit is een samenwerkingsproject met de VPSG in het kader van het project 'Praat erover!' Dit theaterstuk maakt elke keer weer veel los waardoor de nagesprekken openhartig en indringend zijn. Ter plekke werden door groepjes aanwezigen uit verschillende kerken plannen gemaakt om verder te gaan met dit thema in de eigen gemeente of parochie.

In juni vond de derde studiemiddag plaats voor pastores over het spreken over seksualiteit en lichamelijkeheid. Na twee bijeenkomsten in 2008 met voornamelijk vrouwelijke pastores was deze bijeenkomst speciaal voor mannelijke pastores. Ook nu was de opkomst niet groot maar de bijeenkomst wel van hoge kwaliteit. Als deskundige hadden we seksuologe drs. H. van Herwerden gevraagd. Zij ging in op het spreken over seksualiteit, wat we kunnen leren van het ongemak en taboe op het spreken over seksualiteit; ze gaf veel voorbeelden uit de eigen praktijk. Er was veel tijd voor eigen inbreng en praktijksituaties van de deelnemers. Opmerkelijk was dat zij erg tevreden waren over de ruime tijd en aandacht voor hun vragen en de kleine groep juist als een positief punt ervoeren. Voor de toekomst zien we hierin een aanknopingspunt om juist te proberen één op één counseling te bieden aan pastores zodat zij lastige zaken uit hun praktijk rond seksualiteit en seksueel geweld kunnen doorwerken in een veilige sfeer. We gaan nu een project opzetten om hiermee de provincie in te gaan, de zogenaamde 'Praat erover!'-karavaan.

Gedurende het jaar heeft projectleidster Jeannette Deenik-Moolhuizen met hulp van Maddy de Bruin gewerkt aan een boekje waarin de neerslag van het project gepresenteerd wordt.

Dit jaar was ook het laatste jaar voor het project 'Dwars-liggen'.

Ter afronding van het project organiseren we op maandag 8 maart 2010 in Haarlem een studiemiddag over het ter sprake brengen van seksualiteit en lichamelijkeheid. Op die dag wordt ook het boekje '**Seksualiteit: Praat erover! Lichamelijkeheid en seksualiteit ter sprake brengen in de kerken**' gepresenteerd. In dit werkboekje is een neerslag en doordenking te vinden van de activiteiten in het project. Het bevat inhoudelijke artikelen, interviews en werkvormen en is goed zelfstandig te gebruiken in parochies en gemeenten. Ook zullen we onze hulp gaan aanbieden met het vormgeven en uitvoeren van een gespreksgroep of thema-avond.

Terugkijkend kunnen we concluderen:

- dat ook het thema van dit project vraagt om een lange adem. Het duurt lang voordat het thema gaat landen. We zijn er wel van doordrongen dat het onderwerp seksualiteit en lichamelijkeheid een blijvend thema is in het werk van de VPSG. Training en scholing in de toekomst zal altijd aandacht moeten besteden aan het spreken hierover.

- we hebben wel veel mensen bereikt met onze informatie, maar het is duidelijk dat we slechts een kleine groep mensen zien verschijnen bij activiteiten. Het is duidelijk dat ieder die deelneemt erg enthousiast is en de inhoudelijke kwaliteit roemt. De combinatie van inhoud en praktisch doen wordt ook zeer gewaardeerd. Alle deelnemers zeiden na een bijeenkomst geïnspireerd te zijn om in de eigen praktijk verder te gaan met wat ze geleerd hebben.

- er is weinig aandacht in de diverse opleidingen voor het thema seksualiteit en lichamelijkeheid (zoals ook voor seksueel geweld) zo meldden de deelnemers ons. Dit maakt dat vele pastores zich onzeker voelen over hoe in te gaan op signalen. Tijdens trainingen gaven ze aan dat ze nog lang twijfelden en bleven nadenken over die pastorale situaties waarin het gesprek over seksualiteit ging. Hoe om te gaan met de intimiteit die kan ontstaan bij een pastoraal gesprek was een van de terugkerende vragen. Een praktisch voorbeeld waarin dit probleem zich manifesteert is het gesprek dat een pastor voert met paren die gaan trouwen, het zogenaamde huwelijksgesprek. Het zou logisch zijn om ook het thema seksualiteit aan bod te laten komen. Veel pastores geven aan dit moeilijk te vinden. We willen in het komende jaar kijken of we hiervoor een training kunnen opzetten.

- de eigen seksualiteit is in het geding. Daarmee werkt de eigen beleving door in het (al dan niet) thematiseren van het spreken over seksualiteit en lichamelijkeheid in de werkpraktijk. Vaak blijkt dat het bevrijden van de taal en het loskomen van het ongemakkelijke leidt tot plezier en inspiratie om ermee aan de slag te gaan.

Ook voor onszelf werkte het zo. In die zin konden we ons zelf als voorbeeld nemen; ook wij moesten door de verlegenheid en het taboe heen en ook wij konden ervaren dat het inspirerend is om vervolgens deuren te openen voor anderen. Zinvol spreken over lichamelijkeheid en seksualiteit geeft veel ruimte en werkt bevrijdend.

- we hebben een aantal draden overgehouden waar we in eerste instantie verder mee willen: in de 'Praat erover!'-karavaan komen we tegemoet aan

de behoefte om lastige zaken rond lichamelijke, seksualiteit en seksueel geweld uit de pastorale praktijk te bespreken in een veilige setting. Ook kan het helpen dat de karavaan neerstrijkt in de buurt van de pastor zodat deze niet teveel tijd hoeft te investeren.

Het nieuwe werkboekje dat is ontstaan als product van het project 'Dwarsliggen' leent zich voor groeps gesprekken en thema-avonden. Het opgenomen werkmateriaal kan gebruikt worden om te oefenen in taal en gesprek op een veilige, speelse manier. We zullen het boekje onder de aandacht gaan brengen van gemeenten en parochies.

We kijken terug op een spannend project waarin we niet alles wat we van plan waren konden uitvoeren en waarbij we naast onze eigen plannen ingesprongen zijn op kansen die zich aanboden.

We hebben veel gedaan, zelf veel geleerd en ook aan anderen veel kunnen leren.

Project 'Present in Mokum'

Pastoraat en ontmoeting

Projectmedewerkster Margrietha Reinders heeft veel tijd besteed aan contacten met de doelgroep: vrouwen die aan de rand van de samenleving terecht gekomen zijn. Vrouwen die hun leven nog wat op orde hebben, komen op een afgesproken tijd naar het spreekuur, de andere vrouwen kwam ze tegen in de ontmoetingsruimte van het straatpastoraat, op straat en in het Wereldhuis (Ontmoetingscentrum voor ongedocumenteerden) of er was contact via de telefoon of SMS. In 2009 waren er 235 contacten waarvan 85 nieuwe.

De vrouwenontmoetingsavonden, samen opgezet met het straatpastoraat, hebben een stevige verankering gevonden. Eens in de twee weken is er een avond voor dak- en thuisloze vrouwen met een maaltijd en een activiteit. Allerlei activiteiten kwamen aan bod. De vrouwen deden bijvoorbeeld samen de Calvijntest, gingen naar de film en deden toneel improvisaties. Ter voorbereiding op een bezoek aan een klooster werd aandacht besteed aan het thema spiritualiteit. Op 26 en 27 augustus waren zes deelnemers en twee begeleidsters te gast in de priorij Emmaüs in Maarssen. Het waren waardevolle dagen waarin de deelnemers even uit de hectiek van de stad waren en zich konden overgeven aan een duidelijk ritme. In alle ontmoetingsactiviteiten worden banden tussen de vrouwen onderling gesmeed en ook groeit er vertrouwen in de aanwezige pastores.

Het is duidelijk dat bij de betrokken organisaties veel tijd en energie gaat zitten in het ‘zomaar’ aanwezig en nabij zijn om het vertrouwen te winnen. Het is een langdurig proces en dan nog is een onderwerp als seksueel geweld en incest maar nauwelijks en op korte momenten bespreekbaar. Onze aanname dat ervaringen met seksueel geweld bij deze doelgroep veel voorkomt klopt. Alleen blijft het vaak diep weg gestopt en vraagt de multi-problematiek van de vrouwen zoals verslaving of dakloosheid eerst om een oplossing en veel energie voordat dit kwetsbare onderwerp onder de loep genomen kan worden. In de praktijk betekent dit dat op schaarse, onverwachte en korte momenten er ruimte kan zijn voor een gesprek over dit thema.

Het wordt duidelijk dat voor een organisatie als de VPSG het niet haalbaar is om dergelijk presentiepastoraat uit te voeren. Ons doel en onze middelen zijn gericht op de kerntaak: pastoraat bij seksueel geweld. Wél kunnen wij de mensen die in dit pastoraat actief zijn alert maken op de signalen van seksueel geweld en hoe een gesprek hierover gevoerd kan worden.

Training en scholing

Met het project ‘Samen wonen, samen leven’ in Amsterdam-West is een goed contact opgebouwd. Op 27 maart bespraken Margrietha Reinders en Gezien van der Leest met het netwerk Vertrouwenspersonen, twaalf vrouwen voornamelijk van allochtone afkomst, hun ingebrachte verhalen over seksueel geweld. Als follow-up vond op 15 mei een tweede ochtend plaats om informatie te geven over seksueel en huiselijk geweld. De vrouwen waren opnieuw enorm leergierig en signaleerden dat ze nooit geleerd hadden te praten over deze thema’s. In de evaluaties kwam naar voren dat het goed zou zijn om regelmatig verhalen door te spreken en kennis te verdiepen. Ook was er veel behoefte aan het verdiepen van de kennis van de Koran m.b.t. de positie van vrouwen en geweld.

Op 4 juni verzorgde Margrietha Reinders een scholing en uitwisseling in het Wereldhuis voor ongedocumenteerde vrouwen. Ook nu werkte het praten over (eigen ervaringen van) geweld en het benoemen van de feiten voor de aanwezigen zeer bevrijdend.

Margrietha Reinders organiseerde voor het symposium ‘15.000 ongekende Amsterdammers’ in het Wereldhuis (Project van de diaconieën van de Protestantse en Evangelisch-Lutherse Gemeenten van Amsterdam) de workshop over seksualiteit, waarin onderwerpen aan bod kwamen rond HIV-preventie, transactionele seks en seksueel geweld.

Jeannette Deenik-Moolhuizen was aanwezig bij een bijeenkomst in Amsterdam Zuid-Oost. Doel van de bijeenkomst was de herstart van oecumenische vrouwenactiviteiten.

Externe contacten

In de trainingsactiviteiten wordt veel samengewerkt met allerlei organisaties die de belangen van dak- en thuislozen en ongedocumenteerden behartigen. Ook zijn al gelegde contacten onderhouden en nieuwe groepen opgezocht om zo het aanbod van de VPSG concreet onder de aandacht te brengen.

Vervolg

Een onverwachte wending maakte het noodzakelijk om de voortgang van 'Present in Mokum' opnieuw onder de loep te nemen.

Projectmedewerkster Margrietha Reinders is gestopt met het werken voor de VPSG. Zij heeft zich met hart en ziel voor 'Present in Mokum' ingezet en is het gezicht en aanspreekpunt geweest voor veel vrouwen van de doelgroep, voor de Diaconie en andere Amsterdamse organisaties en heeft daarmee het onderwerp van seksueel geweld op de kaart gezet.

Het bestuur van de VPSG heeft zorgvuldig bekeken of er mogelijkheden waren om het project of een deel van het project voort te zetten, maar zag daar vanwege te weinig ruimte in de personele formatie geen mogelijkheid toe. De resterende tijd was te kort om nog met een nieuwe medewerkster in zee te gaan. Daarom is besloten om het project per 1 januari 2010 te beëindigen. Ondanks dit vroegtijdige einde zien wij het project 'Present in Mokum' op vele punten als geslaagd. Het terrein van pastorale ondersteuning van de doelgroep is goed verkend en het is duidelijk dat er veel te bereiken is op het terrein van training en informatie aan medewerkers van inloop- en hulpprojecten.

Eind 2010 willen we een nieuwe module ontwikkeld hebben om deze doelgroep op verschillende plaatsen in Noord-Holland te benaderen met een aanbod.

De al bestaande contacten rond training met betrekking tot seksueel en huiselijk geweld zullen we blijven onderhouden en volgen.

De vrouwenactiviteit heeft een stevige basis gevonden in het werk van het straatpastoraat van de Protestantse Diaconie van Amsterdam. Ook zonder de bijdrage vanuit het project heeft het onzes inziens veel potentie om zelfstandig door te gaan.

De al gelegde contacten in Amsterdam Zuid-Oost zullen we versterken en nieuwe contacten aanboren om zo mee te denken over de vraag hoe seksueel en huiselijk geweld bespreekbaar en bestrijdbaar kan worden.

Samenvattend kunnen we zeggen dat er veel gedaan is in de beschikbare tijd. We hebben veel kunnen leren aan anderen en we hebben zelf ook veel geleerd over de omgang met de specifieke doelgroepen, de mogelijkheden en onmogelijkheden van pastorale zorg binnen de VPSG-organisatie en nieuwe ideeën gekregen om op verder te borduren. Zo hopen we in de komende jaren deze inzichten opnieuw vruchtbaar te maken in nieuwe projecten.

2. Bestuur, medewerkers en organisatie

Het bestuur bestond in 2009 uit Theo van Driel, voorzitter, Stan Baars, penningmeester, Agaath van den Hogen en Niny van Oerle-van der Horst. In de loop van het jaar kwam Govert Jeronimus het bestuur versterken. Govert kende het werk van de VPSG al toen hij nog werkte voor de Protestantse Diaconie van Haarlem en hij brengt veel bestuurlijke ervaring, betrokkenheid en een uitgebreid netwerk in Haarlem mee. Het bestuur kwam zes keer bijeen en besteedde tijd aan het herformuleren van de missie en visie, de voortgang van de projecten, financiën, publiciteit en personeelszaken. Ter voorbereiding van het jubileumjaar werd een werklunch met bestuur en medewerkers gehouden om plannen te maken voor het vieren van het 25-jarig bestaan van de VPSG.

In het team van medewerkers kwam verandering door de komst van Maddy de Bruin, die eerst werd gevraagd als medeschrijfster voor het boekje over seksualiteit. Maddy kende de VPSG al vanwege haar stageperiode Theologie in 2006 en brengt een schat aan ervaring mee als pleegmoeder en trainster in de pleegzorg. Met het vertrek van pastoraal counselor Margrietha Reinders nam Maddy ook de pastorale begeleiding voor haar rekening.

Marthe Link is al bijna twintig jaar een vaste rots in het soms woelige VPSG-water. Haar deskundigheid is voor ieder een hulp. Jeannette Deenik-Moolhuizen zette het project 'Dwars-liggen' op de kaart en neemt

vaak lezingen en presentaties voor haar rekening. Gezien van der Leest houdt als coördinator de touwtjes in handen en zorgt voor publiciteit, fondswerving, contact met het bestuur en alle lopende zaken.

De veranderingen in de teamsamenstelling vroegen extra tijd en aandacht in dit jaar. Een klein team als het onze is een bron van rijkdom, kracht en ondersteuning, maar toont ook direct de kwetsbaarheid als dingen minder goed lopen of als iemand weggaat. We zoeken steeds samen naar een optimale vorm voor de combinatie van deskundigheid, persoonlijkheid, gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het geheel en het elkaar steunen bij wat er voortvloeit uit ons werk.

Deskundigheidsbevordering blijft altijd een aandachtspunt: het team ging naar een expositie in Het Dolhuys over Zelfverminking, een problematiek waar de counselors in hun werk mee geconfronteerd worden.

Gezien van der Leest volgde een coachingstraject over leiderschapsvragen. Het jubileum is voor bestuur en medewerkers een aanknopingspunt om de thematiek van de VPSG weer eens extra onder de aandacht te brengen. In november werd een extra dikke overzichtsnieuwsbrief gemaakt waarin oud-medewerkers, oud-bestuursleden en mensen die gebruik maakten van het aanbod van de VPSG aan het woord komen. Deze Nieuwsbrief werd breed verspreid en heel goed ontvangen. Er is een jubileumjaarprogramma gemaakt met activiteiten zoals vieringen en een symposium. Ook willen we verder gaan met het ontwikkelen van strategieën om ons scholingsaanbod bij pastores en hulpverleners te laten landen.

3.Financiën

Begroting 2010

INKOMSTEN	2009		2010	
	Begr	Werk	Begr	werk
Diaconie PKN	12.000	12.008	12.000	
RK instellingen	6.500	3.820	4.000	
Fondsen/instellingen	10.000	15.000	15.000	
Donateurs	13.000	10.197	12.000	
Giften van derden	1.000	3.510	3.500	
Bijdragen pastoranten	2.500	3.275	3.000	
Rente	2.000	2.141	2.500	
Lezingen/workshops	1.500	580	1.000	
Sponsoractiviteiten	2.000	2.397	2.000	
Kosten projecten	3.500	2.430	2.500	
Overige kosten		1.135		
Tekort	1.700	1.300	1.600	
Totaal	55.700	57.793	59.100	

UITGAVEN	2009		2010	
	Begr	Werk	Begr	werk
Salaris coördinator	16.000	17.150	19.000	
Pastoraat	20.000	19.780	20.000	
Scholing/supervisie	2.000	1.457	2.000	
Reiskosten	2.000	2.326	3.000	
Huur	6.000	5.603	6.000	
Administratiekosten	1.200	1.100	1.200	
Organisatiekosten	4.000	3.646	4.000	
Bestuurskosten	1.000	597	800	
Materiaalkosten	1.000	485	600	
Publiciteit	2.000	1.973	2.000	
Reservering project		3.000		
Onvoorzien	500	676	500	
TOTAAL	55.700	57.793	59.100	

Financiële verantwoording Project 'Dwars-liggen'

UITGAVEN	2007		2008		2009	
	Begr	Werk	Begr	werk	Begr	Werk
Pers.kosten projectleiding	12.000	10.858	12.000	12.084	6.000	7.926
Externe deskundigheid	7.000	1.594	7.000	4.428	3.500	4.092
Reiskosten	1.500	536	1.500	703	750	602,24
Organisatiekosten	1.500	1.200	1.500	1.200	750	900
Materiaalkosten	1.000	1.168	1.000	607	500	470
Publicaties	2.000			2.000	3.000	1.000
Website	1.000	136	1.000	815	1.000	
Afronding					2.000	2.000
Onvoorzien	500		500		500	
TOTAAL	26.500	15.491	24.500	21.837	18.000	16.990

INKOMSTEN	2007		2008		2009	
	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk
Overheveling vorige jaar		3.750	7.259	7.259	-3.578	-3.578
Reserve VPSG					3.000	3.000
SKaNFonds						
J.C.Ruigrokstichting	2.000	2.000				
Dick Laanstichting	2.500	2.500				
PIN	8.000	8.000				
Stichting De Haaf (<i>garantiesubsidie</i>)					7.500	toez.
Prot. Diaconie Haarlem	3.500	3.500	3.500	3.500	2.000	2.000
SIOC			2.000	2.000	2.000	toez.
Haëlla stichting	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	toez.
R.K.Bisdome Haarlem	1.500	toez	1.500	toez		3.000
RK dekenaat Alkmaar				2.500		
Nog te werven			7.241		4.078	
TOTAAL	20.500	22.750	24.500	18.259	18.000	16.922

NB De ontvangen en te ontvangen bedragen zijn over de jaren verdeeld waardoor deze bedragen niet aansluiten bij de bedragen in de balans.

Financiële verantwoording Project 'Present in Mokum'

UITGAVEN	2007		2008		2009		2010	
	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk
Pers.kosten projectleiding	3.520	1.777	12.320	8.447	12.320	7.847		
Reiskosten	300	32	1.200	179	300	133		
Huur	800	800	2.400	2.400	2.400	1.600		
Organisatiekosten	1.000	600	800	720	800	690		
Materiaalkosten	400	493	1.000	901	1.000	257		
Publiciteit	3.000		1.000	679	1.000			
Afronding					0			
Onvoorzien	500		500		500			
TOTAAL	9.520	3.702	19.220	13.326	18.320	10.527		

INKOMSTEN	2007		2008		2009		2010	
	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk	Begr	Werk
Overheveling vorige jaar			3.098	3.098	3.573	3.573		
Reserve VPSG					1.000	1.000		
Extra reserve VPSG								
Prot. Diaconie Amsterdam	400	400	1.200	1.200	1.200	800		
Prov. Minderbroeders- Kapucijnen	2.500	2.500						
Fundatie v..d.Santheuvel, Sobbe	3.900	3.900						
St. R.C.Maagdenhuis			5.000		5.000	2.154		
Krijt Hulpfonds			1.000	679	1.000	PR		
PIN			5.000	5.000				
SKaNfonds (<i>garantiesubsidie</i>)				922	3.000			
Zrs. Ursulinen van Bergen			3.000	6.000	3.000	3.000		
Nog te werven					547			
TOTAAL	6.800	6.800	18.298	16.899	18.320	10.527		

NB De ontvangen en te ontvangen bedragen zijn over de jaren verdeeld waardoor deze bedragen niet aansluiten bij de bedragen in de balans.

Fondswerving en financiën: toelichting

Dit jaar hebben we extra aandacht besteed aan het informeren van en het fondswerven bij de diaconieën van de Protestantse Kerken in Noord-Holland. Onze inspanningen leverden goed resultaat op. Ook bleven de vaste fondsen ons werk ruimhartig sponsoren. Vorig jaar voerden we een fondswervingsactie naar Rooms-katholieke congregaties en orden toe; we zijn blij dat een aantal congregaties ons ook dit jaar weer wilden steunen. Ter oriëntatie werd een symposium over fondswerving en een informatieavond over keurmerken voor goede doelen bezocht.

De VPSG heeft een ANBI keurmerk (Algemeen Nut Beogende Instelling), waardoor giften aan de VPSG aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. Onze kantoorruimte aan de Nieuwe Groenmarkt voldoet uitstekend; de ruimten zijn op dinsdag en woensdag volop in gebruik. Onze advertentie voor (onder)huur van de ruimte op andere dagen heeft effect gehad; de ruimte wordt nu, soms tijdelijk, gebruikt door anderen.

De ruimten waren toe aan een opknapbeurt en zijn opnieuw gestoffeerd in 2008, in 2009 is alles geschilderd en het ziet er nu weer fris en verzorgd uit.

Ook dit jaar organiseerden we een sponsordiner en benefietconcert. De kok van Vincent's Eethuis zorgde opnieuw voor een fantastisch diner en het concert door het Aioloskwartet was prachtig. Stichting Vincentius, Sint Jacobs Godshuis en de Vincentiusvereniging ondersteunden met een bijdrage en het kopen van kaarten. We zijn erg tevreden over deze activiteit, niet alleen vanwege het positieve eindsaldo maar ook omdat het een goede gelegenheid is om banden met de VPSG te vernieuwen of te verstevigen. Ook geeft het veel positieve publiciteit.

Het bestuur heeft besloten om de reserve voor personeelsverplichtingen en vaste kosten te verhogen. Het gereserveerde bedrag is volgens de gangbare normen aanvaardbaar en noodzakelijk om bij onverhoopte tekorten aan de vaste verplichtingen te voldoen.

Mar Blonk is al vanaf het begin van de VPSG onze boekhouder op vrijwillige basis. Boekhouden en de VPSG zijn twee van zijn passies en we zijn erg blij dat hij deze klus wil klaren voor ons.

De boekhouding werd goedgekeurd door de kascommissie in de personen van Ernst Meijknecht en Govert Jeronimus.

We hopen dat de extra aandacht voor het 25-jarig bestaan van de VPSG ook extra gelden gaat opleveren. In de Nieuwsbrief van november 2009

publiceerden we een ‘verlanglijstje’ vanwege onze verjaardag. Het lijstje bevat ook allerlei suggesties van niet financiële aard. We waren dan ook heel blij met kaartjes, brieven, een gedicht en aanbod voor hulp bij postzendingen.

We zijn ontzettend dankbaar voor ieder die een bijdrage leverde en kijken met goede moed naar het jaar dat voor ons ligt.

Maart 2010

Gezien van der Leest,
coördinator VPSG

4. Comité van aanbeveling

Drs. Ineke Bakker, directeur Oikos

Prof. dr. Riet Bons-Storm, em. hoogleraar Vrouwenstudies, R.U. Groningen

Dr. Jurjen Beumer, stadspredikant van Stem in de Stad Haarlem

Drs. Bram Grandia, pastor verbonden aan het IKON-pastoraat

Mgr. Gé Geukers, oud-Vicaris Generaal van het Bisdom Haarlem

Prof. dr. Catharina J.M.Halkes, em. hoogleraar Feministische Theologie, Universiteit van Nijmegen

Dr. Jan Hendriks, voormalig universitair hoofddocent Praktische Theologie, V.U. Amsterdam

Mw. Donne Schmaal, beleidssecretaris van het bestuur van de Congregatie van de Zusters van de Goede Herder, medeoprichtster VPSG

Drs. Wies Stael-Merkx, voormalig coördinator van het Katholieke Bureau voor Seksualiteit en Relatievorming, begeleidster van activiteiten op het gebied van godsdienst en seksueel geweld

Drs. Lideke in 't Veld, em. Remonstrants predikant in Haarlem

Ds. Judith van der Werf, pastor verbonden aan het IKON-pastoraat

STICHTING VPSG

advies en ondersteuning bij vragen rond seksueel geweld,
godsdienst en zingeving

Bestuur

Drs. Theo van Driel, voorzitter, Blokker
Dr. Stan Baars, penningmeester, Assendelft
Mw. Agaath van den Hogen, Volendam
Dhr. Govert Jeronimus, Haarlem
Drs. Niny van Oerle-van der Horst, Haarlem

Medewerksters

Maddy de Bruin-Meijer, pastoraal counselor
Drs. Gezien van der Leest, coördinator
Mw. Marthe Link, pastoraal counselor
Ds. Margrietha Reinders, pastoraal counselor en projectleidster 'Present in
Mokum'
Drs. Jeannette Deenik-Moolhuizen, projectleidster 'Dwars-liggen.
Speurtocht naar heilzame seksualiteit'

Adres: Nieuwe Groenmarkt 8, 2011 TW Haarlem

Telefoon: 023-5328222

Aanwezig op dinsdag en woensdag van 10.00 uur tot 16.00 uur

e-mail: info@vpsg.nl

webpagina: www.vpsg.nl

Bank: 390070 of 333945042

